

Differentiatie	2 Rhinologie
Locaties	Amsterdam UMC, locatie AMC en VUmc
Afdeling	KNO
Begeleiders	De rhinologen van het AUMC met een vast aanspreekpunt (wisselt per differentiant): drs. G.F.J.P.M. Adriaensen, dr. S. Reitsma, drs. D.R. Hoven, dr. J. Bretschneider. dr. L.Benoist
Duur	In totaal 90 dagdelen, invulling/ clustering in overleg
Context	Dit differentiatiesjabloon bevat een aantal mogelijke differentiatierichtingen binnen de rhinologie: 1. Neusbijholtenchirurgie 2. Aangezichtschirurgie, 3. Voorste schedelbasis- en orbitachirurgie 4. (niet-)Allergische rhinitis/allergologie). Voorafgaand aan de differentiatie stel je een voorstel op met wensen en plannen uitgaande van de mogelijkheden die in dit document worden aangedragen; dit mag (onderdelen van) verschillende sjablonen bevatten mits er een duidelijk en haalbaar voorstel is bedacht. Dit voorstel wordt voorafgaande aan de differentiatie besproken met het aanspreekpunt namens de rhinologen. In dit gesprek wordt het differentiatieplan vastgesteld. Halverwege de differentiatieperiode wordt de voortgang geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Aan het einde van de differentiatieperiode volgt een eindgesprek.
Thema's	7. Rhinologie, reuk en smaak; 8. Allergologie;
EPA's	1. Behandelen van KNO-patiënten op de poli; 2. Coördineren van de zorg rondom de opgenomen KNO-patiënt; 3. Regievoeren bij chirurgische KNO-ingrepen; 4. Verlenen van spoedeisende KNO-zorg; 5. Participeren in een multidisciplinair team
Supervisie	Je krijgt supervisie van de rhinologen. Operaties voer je altijd samen met je supervisor uit. Daarbij bespreek je vooraf de stappen en bouw je gedurende de differentiatie steeds meer zelfstandigheid op.

Feedback en beoordeling	Halverwege de differentiatieperiode evalueer je de voortgang en kunnen we zo nodig bijsturen. Aan het einde van de differentiatieperiode volgt een eindgesprek. Instrumenten voor feedback en beoordeling: • OSATS voor de verschillende operatieve verrichtingen KPB poliklinische contacten, beoordeling beeldvorming, indicatie chirurgie en operatief behandelplan																														
Vorbereiding	Voorafgaand aan de differentiatie bespreek je je voorstel voor invulling van deze periode met je aanspreekpunt namens de rhinologen. In dit gesprek wordt het differentiatieplan vastgesteld.																														
	1. NEUSBIJHOLTENCHIRURGIE																														
Kenmerken	Bij deze differentiatie ligt de nadruk het behandelen van neusbijholtenpathologie op een tertiair niveau. Naast het leren opereren in eerder behandelde gebieden met verlies van landmarks, ligt door het patiënten aanbod ook grote nadruk op het optimaliseren van medicamenteuze therapie en behandelen van co-morbiditeit. Competenties die hierdoor extra nadruk krijgen zijn medisch handelen en communicatie																														
Leerdoelen	1. Je doet ervaring op in het behandelen van tertiaire rhinosinogene pathologie a. Optimaliseren van medicamenteuze therapie b. Onderkennen en behandelen van co-morbiditeit c. Indicatiestelling voor chirurgie d. Indicatiestelling voor Biologicals 2. Je verfijnt je vaardigheden in endoscopische neusbijholtenchirurgie (zie tabel) 3. Inclusief sinus frontalis pathologie a. Beoordelen van beeldvorming b. Indicatie voor frontalis-chirurgie en keuze van benaderingswijze <table><tr><th>Ingreep / verrichting (mede afhankelijk van aanbod patiënten)</th><th>Voorstel nieuw beoogd BN einde differentiatie</th><th>Minimaal BN ENTER 2</th></tr><tr><td>Infundibulotomie</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>Ethmoidectomie</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>Sphenotomie</td><td>5</td><td>2</td></tr><tr><td>Draf 2a</td><td>4</td><td>1</td></tr><tr><td>Draf 2b</td><td>3</td><td>1</td></tr><tr><td>Draf 3</td><td>2</td><td>1</td></tr><tr><td>Uitwendige sinus frontalis benadering</td><td>3</td><td>1</td></tr><tr><td>Clippen a. Sphenopalatina</td><td>5</td><td>2</td></tr><tr><td>Benigne tumorchirurgie (juveniel angiofibroom, osteoom, inverted papilloom etc.)</td><td>2</td><td>n/a</td></tr></table>	Ingreep / verrichting (mede afhankelijk van aanbod patiënten)	Voorstel nieuw beoogd BN einde differentiatie	Minimaal BN ENTER 2	Infundibulotomie	5	5	Ethmoidectomie	5	5	Sphenotomie	5	2	Draf 2a	4	1	Draf 2b	3	1	Draf 3	2	1	Uitwendige sinus frontalis benadering	3	1	Clippen a. Sphenopalatina	5	2	Benigne tumorchirurgie (juveniel angiofibroom, osteoom, inverted papilloom etc.)	2	n/a
Ingreep / verrichting (mede afhankelijk van aanbod patiënten)	Voorstel nieuw beoogd BN einde differentiatie	Minimaal BN ENTER 2																													
Infundibulotomie	5	5																													
Ethmoidectomie	5	5																													
Sphenotomie	5	2																													
Draf 2a	4	1																													
Draf 2b	3	1																													
Draf 3	2	1																													
Uitwendige sinus frontalis benadering	3	1																													
Clippen a. Sphenopalatina	5	2																													
Benigne tumorchirurgie (juveniel angiofibroom, osteoom, inverted papilloom etc.)	2	n/a																													

	BN: bekwaamheidsniveau. 1 = Reflecteert en heeft kennis van; 2 = Handelt onder strenge supervisie; 3 = Handelt met beperkte supervisie; 4 = Handelt zelfstandig zonder supervisie; 5 = Onderwijst en superviseert														
Leermiddelen en opleidings-activiteiten	1. Poliklinische patiëntencontacten a. Deelname aan het “NP-rhino spreekuur” voor tertiair verwezen patiënten b. Deelname aan combi-staf spreekuren voor controle / follow-up c. Deelname aan het “KNO-Long spreekuur” voor de gehele luchtweg d. Deelname aan het “BIO-sprek uur” voor controle patiënten aan de Biologicals 2. Wekelijks rhinologen-overleg a. Bespreken OK’s en casuïstiek 3. Deelname aan rhinologie / neusbijholten OK’s 4. Oefenen van vaardigheden op de snijzaal														
Feedback en beoordeling	Feedback en beoordeling vindt plaats met onder meer de volgende instrumenten: • OSATS voor de verschillende operatieve verrichtingen • KPB poliklinische contacten, beoordeling beeldvorming, indicatie chirurgie en operatief behandelplan • Eindgesprek														
	2. AANGEZICHTSCHIRURGIE														
Kenmerken	Bij deze differentiatie ligt de nadruk het behandelen van functioneel-esthetische neusklachten. Naast de operatieve vaardigheden is een belangrijk kernpunt het juist indiceren van een ingreep en het opstellen van het operatieve behandelplan op basis van de anamnese en het lichamelijk onderzoek. Competenties die hierdoor extra nadruk krijgen zijn medisch handelen en communicatie.														
Leerdoelen	1. Ervaring opdoen in het behandelen van functioneel-esthetische neusklachten a. Optimaliseren van medicamenteuze therapie b. Onderkennen en behandelen van co-morbiditeit c. Indiciestelling voor chirurgie d. Opstellen operatief behandelplan 2. Verfijnen van operatieve vaardigheden aangezichts chirurgie (zie tabel) <table><tr><th>Ingreep / verrichting (mede afhankelijk van aanbod patiënten)</th><th>Voorstel nieuw beoogd BN einde differentiatie</th><th>Minimaal BN ENTER 2</th></tr><tr><td>Septumcorrectie gesloten</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>Conchotomie</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>External approach septorhinoplastiek</td><td>3</td><td>3</td></tr></table>			Ingreep / verrichting (mede afhankelijk van aanbod patiënten)	Voorstel nieuw beoogd BN einde differentiatie	Minimaal BN ENTER 2	Septumcorrectie gesloten	5	5	Conchotomie	5	5	External approach septorhinoplastiek	3	3
Ingreep / verrichting (mede afhankelijk van aanbod patiënten)	Voorstel nieuw beoogd BN einde differentiatie	Minimaal BN ENTER 2													
Septumcorrectie gesloten	5	5													
Conchotomie	5	5													
External approach septorhinoplastiek	3	3													

	- Openen - Opzoeken en tunnelen septum - Osteotomieën - Verwijderen hump / middel vault werk - Neustipchirurgie	4 4 2 2 2	n/a n/a n/a n/a n/a
	BN: bekwaamheidsniveau. 1 = Reflecteert en heeft kennis van; 2 = Handelt onder strenge supervisie; 3 = Handelt met beperkte supervisie; 4 = Handelt zelfstandig zonder supervisie; 5 = Onderwijst en superviseert		
Leermiddelen en opleidings-activiteiten	- Poliklinische patiëntencontacten - Deelname aan "FPS-sprekuren" - Deelname aan maandelijkse spreekuren - Wekelijks rhinologen-overleg - Bespreken OK's en casuïstiek - Deelname aan aangezichtschirurgie OK's - Oefenen van vaardigheden op de snijzaal		
Feedback en beoordeling	Feedback en beoordeling vindt plaats met onder meer de volgende instrumenten: - OSATS voor de verschillende operatieve verrichtingen - KPB poliklinische contacten, indicatie chirurgie en operatief behandelplan - Eindgesprek		
	3. VOORSTE SCHEDELBASIS- EN ORBITACHIRURGIE		
Kenmerken	Bij deze differentiatie ligt de nadruk het behandelen van pathologie die op de grensvlakken van meerdere specialismen ligt. Hierdoor is multidisciplinair werken een kernonderdeel, zowel poliklinisch als operatief. Competenties die hierdoor extra nadruk krijgen zijn medisch handelen en samenwerken.		
Leerdoelen	- Ervaring opdoen in het multidisciplinair behandelen van pathologie van de voorste schedelbasis en orbita - Optimaliseren van medicamenteuze therapie - Onderkennen en behandelen van co-morbiditeit - Indicatiestelling voor chirurgie - Beoordelen beeldvorming - Verfijnen van operatieve vaardigheden endoscopische voorste schedelbasis- en orbitachirurgie in samenwerking met andere specialismen (zie tabel)		
	Ingreep/ verrichting (mede afhankelijk van aanbod patiënten)	Beoogd BN einde differentiatie	Minimaal B ENTER 2

	<table><tr><td>Infundibulotomie</td><td>5</td><td>n/a</td></tr><tr><td>Ethmoïdectomie</td><td>5</td><td>4</td></tr><tr><td>Sphenotomie</td><td>5</td><td>n/a</td></tr><tr><td>Hypofyse chirurgie (4 hands technique)</td><td>4</td><td>n/a</td></tr><tr><td>Endonasale orbitachirurgie (samen met orbitoloog)</td><td>3</td><td>n/a</td></tr><tr><td>Endonasale voorste schedelbasischirurgie anders dan hypofyse</td><td>2</td><td>n/a</td></tr><tr><td>Uitwendige sinus frontalis benadering</td><td>3</td><td>3</td></tr></table> BN: bekwaamheidsniveau. 1 = Reflecteert en heeft kennis van; 2 = Handelt onder strenge supervisie; 3 = Handelt met beperkte supervisie; 4 = Handelt zelfstandig zonder supervisie; 5 = Onderwijst en superviseert	Infundibulotomie	5	n/a	Ethmoïdectomie	5	4	Sphenotomie	5	n/a	Hypofyse chirurgie (4 hands technique)	4	n/a	Endonasale orbitachirurgie (samen met orbitoloog)	3	n/a	Endonasale voorste schedelbasischirurgie anders dan hypofyse	2	n/a	Uitwendige sinus frontalis benadering	3	3
Infundibulotomie	5	n/a																				
Ethmoïdectomie	5	4																				
Sphenotomie	5	n/a																				
Hypofyse chirurgie (4 hands technique)	4	n/a																				
Endonasale orbitachirurgie (samen met orbitoloog)	3	n/a																				
Endonasale voorste schedelbasischirurgie anders dan hypofyse	2	n/a																				
Uitwendige sinus frontalis benadering	3	3																				
Leermiddelen en opleidings-activiteiten	1. Poliklinische patiëntencontacten a. Deelname aan het “ESA-spreekuur” samen met internist en neurochirurg b. Deelname aan het “KNO-orbita” spreekuur 2. Wekelijks rhinologen-overleg a. Bespreken OK’s b. Bespreken casuïstiek 3. Deelname aan neurochirurgie en KNO-orbita OK’s 4. Oefenen van vaardigheden op de snijzaal																					
Feedback en beoordeling	Feedback en beoordeling vindt plaats met onder meer de volgende instrumenten: • OSATS voor de verschillende operatieve verrichtingen • KPB poliklinische contacten, beoordeling beeldvorming en indicatie chirurgie • Eindgesprek																					
	4. (NIET-)ALLERGISCHE RHINITIS/ALLERGOLOGIE																					
Kenmerken	Bij deze differentiatie ligt de nadruk veel minder op het opdoen van operatieve vaardigheden, maar op een verdieping in de allergologie en onderliggende werking van de nasale mucosa. Deze differentiatie krijgt hierdoor een meer beschouwende en (basaal-)wetenschappelijke inslag. Competenties die dan ook extra nadruk krijgen zijn medisch handelen en kennis en wetenschap.																					
Leerdoelen	1. Ervaring opdoen in het behandelen van allergische rhinitis en niet-allergische rhinitis a. Verrichten van gerichte anamnese en diagnostiek b. Optimaliseren van medicamenteuze therapie c. Indiciestelling voor chirurgie (n. vidianus resectie) 2. Ervaring opdoen in allergologie en provocatietesten a. Met nadruk op inhalatieallergenen als ook aspirine overgevoeligheid/NERD b. Uitvoeren van huidtesten c. Indiceren en uitvoeren van immunotherapie d. Desensibiliseren met aspirine bij NERD																					

	3. Deelname in basaalwetenschappelijk onderzoek naar de functie van de nasale mucosa in niet-allergische rhinitis (NAR) (en/of lokaal-allergische rhinitis (LAR))
Leermiddelen en opleidings-activiteiten	1. Poliklinische patiëntencontacten a. Deelname aan het “NP-rhino spreekuur” voor tertiair verwezen patiënten b. Deelname aan allergologie spreekuren c. Deelname aan provocaties, immunotherapie en desensibilisaties 2. Wekelijks rhinologen-overleg a. Bespreken casuïstiek 3. Schrijven van een wetenschappelijke publicatie
Feedback en beoordeling	Feedback en beoordeling vindt plaats met onder meer de volgende instrumenten: • KPB poliklinische contacten, uitvoeren huidtesten, immunotherapie en desensibilisatie • Eén wetenschappelijke publicatie (in aanleg) • Eindgesprek